

Veiligheidsprotocol

2017-2018

Juni 2017

Inleiding

Op 1 augustus 2016 is de wet sociale veiligheid op scholen van kracht geworden. Voor scholen betekent dit dat ze moeten kunnen aantonen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren en periodiek het effect van het veiligheidsbeleid moeten monitoren. Tevens moeten de scholen een anti-pestprotocol hebben en iemand benoemen die dit beleid coördineert. Op onze school is dat de gedragspecialist. Onze school heeft al langere tijd gewerkt met de antipestmethode No-blame. Daarnaast was er vanuit het team de behoefte om helder beleid te ontwikkelen op grensoverschrijdend gedrag. In het eerste gedeelte van dit stuk staat op welke manier wij werken aan het voorkomen van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Daarna wordt geschetst hoe we te werk gaan als het niet gaat zoals wij willen; n.l. dat kinderen of ouders grensoverschrijdend gedrag laten zien.

1.1. Visie

In onze visie staat dat succes afhangt van doorzettingsvermogen, ambitie, zelfvertrouwen, nieuwsgierigheid, creativiteit en concentratievermogen. Dit succes helpt onze kinderen uit te groeien tot volwaardige burgers in een snel veranderende maatschappij. We werken vanuit de kernwaarden; *samenwerken, verantwoordelijkheid en eigenaarschap*. Deze kernwaarden komen terug in ons pedagogisch beleid waarin we aangeven hoe we kinderen vaardigheden leren om te kunnen samenwerken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag. Zij leren zelfstandig conflicten op te lossen, goed naar elkaar te luisteren, samen te overleggen, duidelijk grenzen aan te geven.

1.2. Pedagogisch beleid

Het pedagogisch beleid van de OBS Jules Verne is gebaseerd op de uitgangspunten van de Vreedzame School:

- leerlingen leren op een democratische manier met elkaar besluiten nemen;
- leerlingen kunnen conflicten constructief oplossen;
- leerlingen stellen zich zorgzaam en verantwoordelijk op ten aanzien van de samenleving;
- leerlingen staan open voor verschillen tussen mensen. Deze uitgangspunten komen terug bij de aanpak van ongewenst gedrag van onze school:
- we benutten de eigen kracht van de leerlingen, de leerling is "eigenaar" van de aanpak;

- de positieve invloed van de groep aanwenden (verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar);
- oplossingsgerichte aanpak: Hoe willen we het hebben?;
- nadruk op de relatie en interactie met de leerkracht;
- we betrekken ouders bij de aanpak van ongewenst gedrag.

1.2. Het leerklimaat

In het begin van het schooljaar hebben we vastgesteld op welke manier we bouwen aan een positieve groep (zie bijlage 1: de fasen van groepsvorming). We hebben regels opgesteld vanuit de waarden: verantwoordelijkheid, respect en veiligheid. Op basis daarvan hebben leerkrachten regels opgesteld voor de groepen en zijn er met leerlingen afspraken gemaakt: Hoe willen wij het in onze groep? Afspraak is dat leerkrachten met de groep aandacht besteden aan het inoefenen van de regels. We gaan uit van drie belangrijke basisbehoeften die kinderen hebben: 1. autonomie (vrijheid om zelf te kunnen bepalen), 2. relatie (erbij horen) 3. competentie (ergens goed in zijn).

1.3.1. Bewustwording gedrag tijdens het schooljaar

We weten allemaal dat het gedrag van kinderen niet los gezien kan worden van de omgeving. Onderzoek (Koomen en Thijs, 1994, Sociaal emotioneel functioneren en de leerkracht-leerling relatie) toont aan dat een school met een goed pedagogisch klimaat het effect van eventuele risicofactoren (gebroken gezin, armoede, ADHD, ODD) kan verminderen. Door veel aandacht te besteden aan het ontwikkelen van een positieve groep kan het probleemgedrag van kinderen al verminderen. Wij concentreren ons in de eerste zes weken van het schooljaar alleen op de eerste fasen van groepsvorming. Als de groep in de fase van **performing** zit, is er tijd om het gedrag van individuele kinderen onder de loep te nemen die (nog) niet gewenst gedrag laten zien. Ons streven is te handelen vanuit een **growth mindset** (bijlage 2: werken vanuit een growth mindset) complimenten zijn meer gericht op de inspanning die een kind levert (het proces om te komen tot) dan op het resultaat. Complimenten krijgen meer betekenis voor een kind en zal het aanmoedigen de volgende keer weer zijn best te doen. Kinderen mogen anders zijn, mogen afwijken van de norm (bijv. verlegen, introvert, extravert, druk). Het is goed om je te realiseren dat leerkrachten bij het beoordelen van het leerlinggedrag uitgaan van hun eigen norm (wanneer vind jij een kind druk of brutaal)? Daarom is het van belang dat leerkrachten kunnen reflecteren op hun eigen gedrag. Dan kan een leerkracht een belangrijke bijdrage leveren aan het ontstaan van een positieve mindset bij kinderen. Het gedrag van de leerkracht wordt ook beïnvloed door de kwaliteit van de schoolorganisatie en de wijze waarop de schoolleider het team

aanstuurt. Wat voor de kinderen geldt, gaat ook op voor de teamleden, weten wat er van je verwacht wordt, een veilig en positief werkklimaat.

Het gedrag van een kind, en de eventuele problemen daarbij, zien we als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, school en het kind. Als een kind (nog) niet het gewenste gedrag laat zien gaat de leerkracht altijd in gesprek met de ouders en het kind om te kijken wat er voor nodig is om wel tot het gewenste gedrag te komen.

2. Aanpak grensoverschrijdend gedrag

We willen dat er op onze school sprake is van fysieke veiligheid **en** sociale veiligheid (zie bijlage 3: visie op veiligheid).

Het onderstaande stuk is gericht op hoe we te werk gaan als het niet gaat zoals we willen; met een groep of met individuele leerlingen. Instrumenten om dit te meten zijn de Veiligheidsthermometer, de observatielijsten van ZIEN, in de kleutergroepen het OVM en uiteraard de observatie van de leerkrachten in de groepen.

Voor leerlingen kunnen op basis van deze waarnemingen handelingsplannen worden opgesteld in overleg met ouders en kinderen, eventueel samen met de gedragsspecialist. Dit plan wordt opgenomen in Parnassys. Bij dit handelingsplan gaan we ervan uit dat een kind de benodigde vaardigheden kan leren.

Het kan voorkomen dat een kind zodanig de regels overtreedt dat het de veiligheid in gevaar brengt van andere leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders in de school of op het plein. Hierbij gaat het zowel om de fysieke veiligheid als de sociale emotionele veiligheid (zie bijlage 3: Visie op veiligheid van de school).

Tijdens de acht jaren die de kinderen op onze school zitten willen we dat kinderen zich cognitief optimaal kunnen ontwikkelen en dat zij vaardigheden ontwikkelen waarmee zij een betrokken en verantwoordelijk lid van de samenleving worden. Zij volgen jaarlijks het programma van de Vreedzame school, waarin ze leren verantwoordelijkheid te dragen, conflicten op te lossen en een positieve bijdrage te leveren aan de school als gemeenschap.

Alle kinderen van de school weten dat problemen op onze school altijd worden opgelost. Er kan gebruik gemaakt worden van de hulp van mediators, leerkrachten en gedragsspecialist. Van leerlingen in de bovenbouw (groepen 6,7,8) verwachten we dat ze zich zo gedragen dat ze een bijdrage leveren aan het veilige klimaat in de school.

Onze definitie van grensoverschrijdend gedrag luidt als volgt:

Kinderen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun gedrag (bedreigen, schelden, fysiek geweld, etc) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich bedreigd voelen.

De volgende stappen worden dan gezet:.

1. De ouders worden op de hoogte gesteld. De directeur voert een gesprek met ouders en leerling over hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt getoond.
2. De kinderen worden voor een dagdeel uit de groep geplaatst (bij directeur of in een andere groep) Dit wordt genoteerd in Parnassys.
3. Het kind mag de volgende dag in de eigen groep laten zien dat het wel in staat is om het gewenste gedrag te laten zien. Hulp van leerkracht, gedragsspecialist of externe hulp kan worden ingezet .
4. Als een dergelijke situatie zich hierna nog voordoet, volgt er een gesprek tussen school, ouders en leerling. Hierbij wordt nagegaan welke begeleiding /afspraken nog nodig zijn. Tevens worden de ouders op de hoogte gesteld van de vervolprocedure als het gedrag niet snel in positieve zin verandert. Als het gedrag zich nogmaals voordoet worden de ouders opgebeld om hun kind op te halen of de volgende dag thuis te houden. In dit geval is er sprake van een schorsing en dienen de afdeling leerplicht en het schoolbestuur op de hoogte gesteld te worden. Alleen de directie kan het besluit tot schorsing nemen en legt dit ook vast in een brief aan de ouders. (wordt opgenomen in Parnassys).
5. Bij herhaling kan de school overgaan tot meerdere dagen schorsing waarbij leerplicht betrokken moet worden bij het vervolgtraject. Ouders hebben het recht om binnen 5 dagen bezwaar aan te tekenen bij het schoolbestuur.

2.1. Schorsing meerdere dagen

Bij herhaling van het overtreden van de schoolregels of bij directe bedreiging, kan de school overgaan tot schorsing van meerdere dagen. De wettelijke regeling is hiervoor van toepassing.

- De schoolleiding kan een leerling met opgave van redenen per voorval schorsen voor een periode van maximaal een week. In dit geval wordt een huiswerkregeling getroffen.
- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan ouders/verzorgers meegedeeld.
- De leerling en de ouders/verzorgers worden, behoudens spoedeisende gevallen, in de gelegenheid gesteld over de voorgenomen schorsing te worden gehoord door de schoolleiding.
- De schoolleiding stelt het bevoegd gezag (Stichting Primair Onderwijs Utrecht) schriftelijk en met opgave van redenen op de hoogte van de schorsing.
- De schoolleiding stelt de Inspectie en met opgave van redenen aangaande een schorsing voor een periode langer dan een dag in kennis.
- De schoolleiding stelt de afdeling Leerplicht van de gemeente Utrecht schriftelijk en met opgave van redenen aangaande een schorsing voor een periode langer dan een dag, in kennis.

- De ouders/verzorgers van de leerling kunnen bij het bevoegd gezag een gemotiveerd verzoek indienen tot intrekking van het schoolbesluit.
- Aan de klas van het desbetreffende kind zal altijd uitleg gegeven worden waarom een kind geschorst is.
- Bij terugkeer in de groep van een geschorste leerling zal het pedagogisch handelen van de leerkracht altijd recht doen aan De Vreedzame School (zie ook kopje **Herstelrecht**).

2.2. Verwijdering

Bij terugkerend, ernstig wangedrag waarbij de relatie tussen de school en leerling en of ouders /verzorgers onherstelbaar verstoord is, kan de school de beslissing nemen tot verwijdering.

Algemene gronden voor verwijdering zijn:

- Het bij herhaling overtreding van de schoolregels waarbij het gevoel van fysieke en/of sociale emotionele veiligheid van anderen schade wordt toegebracht;
- Het zich schuldig maken aan ernstig wangedrag;
- Het dreigen en/of toepassen van geweld ten aanzien van medeleerlingen en/of personeel en/of schoolleiding.

De procedure tot verwijdering is als volgt:

1. De schoolleiding doet aan het bevoegd gezag een schriftelijk, gemotiveerd voorstel tot verwijdering.
2. De schoolleiding informeert de ouders/verzorgers van de leerling schriftelijk per aangetekende brief en met opgave van redenen omtrent het voorstel tot verwijdering van een leerling aan het bevoegd gezag.
3. De schoolleiding zendt een kopie van de hierboven genoemde brief aan de afdeling Leerplicht van de woongemeente van de leerling en aan de Inspectie.
4. De schoolleiding voert overleg met de Inspectie inzake de verwijdering. Dit overleg is mede bedoeld om na te gaan op welke andere manier de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen. Hangende het overleg met de Inspectie kan de leerling worden geschorst. In het geval van schorsing zijn de eerder genoemde regels en afspraken bij schorsing van toepassing
5. Van de uitkomst van het hierboven genoemde overleg stelt de schoolleiding het bevoegd gezag op de hoogte.
6. Het bevoegd gezag kan besluiten tot verwijdering van een leerling, nadat het betrokken personeel, de ouders/verzorgers en indien dit noodzakelijk gevonden wordt door het bevoegd gezag, de leerling gehoord heeft. Het bevoegd gezag nodigt hiervoor betrokkenen schriftelijk uit. Van de hoorzittingen wordt een schriftelijk verslag gemaakt.

7. Vanaf de datum van het besluit tot verwijdering, heeft de schoolleiding de opdracht om gedurende acht weken aantoonbaar te zoeken naar een andere school voor de leerling.
8. De ouders/verzorgers worden schriftelijk per aangetekende brief op de hoogte gesteld over het besluit tot verwijdering waarin de redenen die aan het besluit ten grondslag liggen worden genoemd en worden geïnformeerd over de mogelijkheden tot herziening van het besluit.
9. Een kopie van bovengenoemde brief wordt door het bevoegd gezag gestuurd naar de Inspectie en de afdeling Leerplicht van de woongemeente van de leerling.
10. De ouders/verzorgers van de leerling die verwijderd wordt kunnen een gemotiveerd bezwaarschrift binnen dertig dagen na dagtekening indienen bij het bevoegd gezag waarin zij vragen om herziening van het besluit.
11. Het bevoegd gezag kan de leerling gedurende de behandeling van het verzoek om herziening van het besluit tot verwijdering de toegang tot de school ontzeggen totdat over het verzoek tot herziening is beslist. In dat geval wordt een huiswerkregeling getroffen.
12. Het bevoegd gezag neemt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen drie weken een besluit over het verzoek tot herziening van het besluit inzake verwijdering. Van dit besluit worden ouders/verzorgers per aangetekende brief op de hoogte gesteld. Een kopie van deze brief wordt verstuurd aan de schoolleiding, het betrokken personeel, de Inspectie en de afdeling Leerplicht van de woongemeente van de leerling.
13. Een leerplichtige leerling mag door de schoolleiding worden uitgeschreven als leerling van een school, wanneer deze leerling elders is ingeschreven. Alleen als vanaf de datum van het besluit inzake verwijdering aantoonbaar gedurende acht weken zonder succes is gezocht naar een andere school of instelling waar de leerling geplaatst kan worden, kan, in afwijking van het hiervoor gestelde, tot verwijdering worden overgegaan.

2.3. Herstelrecht en aandacht voor de slachtoffers.

Het is belangrijk om ook aandacht te besteden aan de slachtoffers. Met de ouders en het slachtoffer worden afspraken gemaakt over hoe de hulp en ondersteuning aan het slachtoffer eruit kan zien. Daarnaast moet de relatie tussen het slachtoffer en de dader worden hersteld. De dader moet de mogelijkheid geboden worden om de “schade” die hij/zij heeft aangericht te herstellen. Hierbij gebruiken we de methode van “**herstelrecht**”. De betrokken partijen komen bij elkaar om dit te bespreken. Daarbij gaat het niet alleen om herstel van de (materiële of emotionele) schade, maar vooral om het herstel van de relatie. Naast de dader en het slachtoffer kunnen anderen

(ouders, medeleerlingen) bij het gesprek worden betrokken. Een voorwaarde voor een herstelgesprek is uiteraard dat de dader (en ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed en hiervoor excuses willen maken. Herstelrecht kan in verschillende vormen plaatsvinden: van klein en informeel tot groot en formeel.

3. Pestgedrag, OPA (oplossingsgerichte aanpak).

Onze school is een Vreedzame School. Dit houdt in dat in alle groepen heldere afspraken zijn gemaakt over hoe we met elkaar omgaan. Gewenst gedrag wordt met elkaar ingeoeffend. De leerkracht vervult hierin een belangrijke voorbeeldfunctie. Een veilig en positief pedagogisch klimaat binnen de school werkt preventief als het om pesten gaat. In de Vreedzame School beschouwen wij pesten als een fundamenteel groepsproces. Het hoort kennelijk bij het opgroeien en wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme. Van belang is dus dat in onze school een pedagogisch klimaat heeft waarin kinderen leren om rekening te houden met elkaar, dat we naar elkaar luisteren en samen verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap. In de groepen wordt aandacht besteed aan het verschil tussen plagen en pesten.

Wat is pesten?

plagen	pesten
gelijkwaardigheid	machtsverschil
wisselend 'slachtofferschap'	hetzelfde slachtoffer
humoristisch	kwetsend, negatieve intentie
af en toe	Vaak/voortdurend

Een definitie van pesten luidt als volgt: **“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van een of meerdere klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn om zichzelf te verdedigen”**.

We nemen jaarlijks in november de veiligheidsthermometer af waarin kinderen onder meer gevraagd wordt of ze last hebben van pesten of plagen. Daarnaast zijn leerkrachten alert op pestgedrag en worden er regelmatig gesprekken gevoerd met leerlingen als er een verandering is in gedrag. We gebruiken bij pestgedrag OPA (OPlossingsgerichte Aanpak pesten). Deze aanpak sluit aan bij de Vreedzame School en onze aanpak van ongewenst gedrag. Ouders worden geïnformeerd als hun kind gepest wordt en we deze aanpak inzetten om het pesten te stoppen. Nadat het pesten gestopt is volgt er nog een gesprek met het gepeste kind of hij/ zij nog hulp nodig heeft. Vooral als het pesten gedurende langere tijd heeft plaatsgevonden kan het van grote

invloed zijn op het gedrag van het kind. Ook wordt nagegaan bij de pester of deze nog hulp nodig heeft. Vaak gaat het daarbij om kinderen met een negatief zelfbeeld.

In deze aanpak worden de volgende stappen onderscheiden:

1. Gesprek met het gepeste kind. De leerkracht (of gedragsspecialist) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp nodig heeft, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van 6 tot 8 medeleerlingen waaronder leerlingen die de gepeste leerling noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester, meelopers of buitenstaanders; liefst een verdeling van jongens en meisjes.
2. Gesprek met de steungroep (zonder de gepeste leerling). In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
3. Tweede gesprek met de gepeste: Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.
4. Tweede gesprek met de steungroep: Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.
5. Mocht na een periode van vier weken deze werkwijze onvoldoende resultaat te hebben, dan wordt onderzocht wat daarvan de oorzaak is.

3.1. Digitaal pesten

Veel kinderen van onze school maken gebruik van sociale media. Sociale media is (vaak) anoniem, laagdrempelig en heeft een grote impact omdat je als kind nergens meer veilig bent. Daarnaast is het onzichtbaar voor ouders en leerkrachten. Door het ontbreken van non- verbale signalen ontstaan er sneller misverstanden die tot conflicten en ruzies kunnen leiden. Dat betekent dat kinderen ook opgevoed moeten worden tot digitaal burger. We bieden kinderen de gelegenheid om ervaring op te doen met digitale communicatie en daardoor de nadelen en gevaren te leren kennen. Kinderen leren dit d.v.m. digitale lessen die vanaf groep 5 zijn toegevoegd aan de lessen Vreedzame school met als doel:

- leerlingen bewust te maken van de risico's die sociale media met zich meebrengen;
- leerlingen te leren hoe ze online respectvol met elkaar kunnen omgaan;
- leerlingen te leren hoe ze kunnen reageren als ze last hebben van digitaal pesten;
- leerlingen te leren hoe ze kunnen reageren als iemand anders digitaal gepest wordt.

In de groep worden in het begin van het jaar afspraken gemaakt over hoe er online gecommuniceerd wordt in de groepen 5,6,7 en 8. Hiervoor zijn nieuwe lessen van de Vreedzame School beschikbaar. Daarnaast zijn er in alle groepen lessen over mediawijsheid. In groep 7 en 8 werken de kinderen aan een Mediapaspoort.

4.(Mede)verantwoordelijkheid ouders

In onze visie staat dat ouders, leerkrachten en leerlingen samen verantwoordelijk zijn voor een veilig pedagogisch klimaat in de school. Pestgedrag via sociale media doet afbreuk aan het gevoel van sociale veiligheid. Ouders, leerlingen en leerkrachten moeten daarom heldere afspraken maken. Een taak van de school is om ouders hierover te informeren en uit te nodigen om hun bijdrage te leveren. Ouders kunnen met hun kind afspraken maken over het gebruik van sociale media en kunnen hun kinderen controleren over wat ze op sociale media schrijven. Ieder jaar wordt aan het begin van het jaar op de ouderavonden voor de groepen 5 tot en met 8 aandacht besteed aan het maken van afspraken tussen ouders, leerkrachten en kinderen.

- Ouders/verzorgers die de schoolregels (o.a. door fysiek en verbaal geweld) overtreden in en nabij de school, worden hierop aangesproken door de leerkracht en/of de directie van de school. De directie wordt hiervan altijd op de hoogte gesteld.
- Indien de communicatie met ouders/verzorgers niet meer open en constructief kan plaatsvinden, wordt de communicatie gestaakt (afkoelperiode) en uitgesteld tot een moment van maximaal een week na het incident.
- In een situatie waarin niet open en constructief gecommuniceerd wordt met elkaar kan de school de ouders/verzorgers een tijdelijk toegangsverbod opleggen. Dit betekent dat de ouder voor een bepaalde tijd de toegang tot het plein en/of de school wordt ontzegd. Het kind is wel welkom.
- Wanneer ouders geen vertrouwen meer hebben in de school; als er niet op een open en constructieve manier kan worden gecommuniceerd, kan de directie de ouders/verzorgers adviseren een andere school voor hun kind te kiezen. Dit is ook het geval indien ouders weigeren te communiceren over het grensoverschrijdend gedrag van hun kind (eren) of van henzelf of niet accepteren welke maatregelen de school treft m.b.t. het voornoemde gedrag.
- Als er bij herhaling sprake is van grensoverschrijdend gedrag naar leerkrachten, personeel en/of leerlingen kan de procedure tot verwijdering ook worden ingezet.

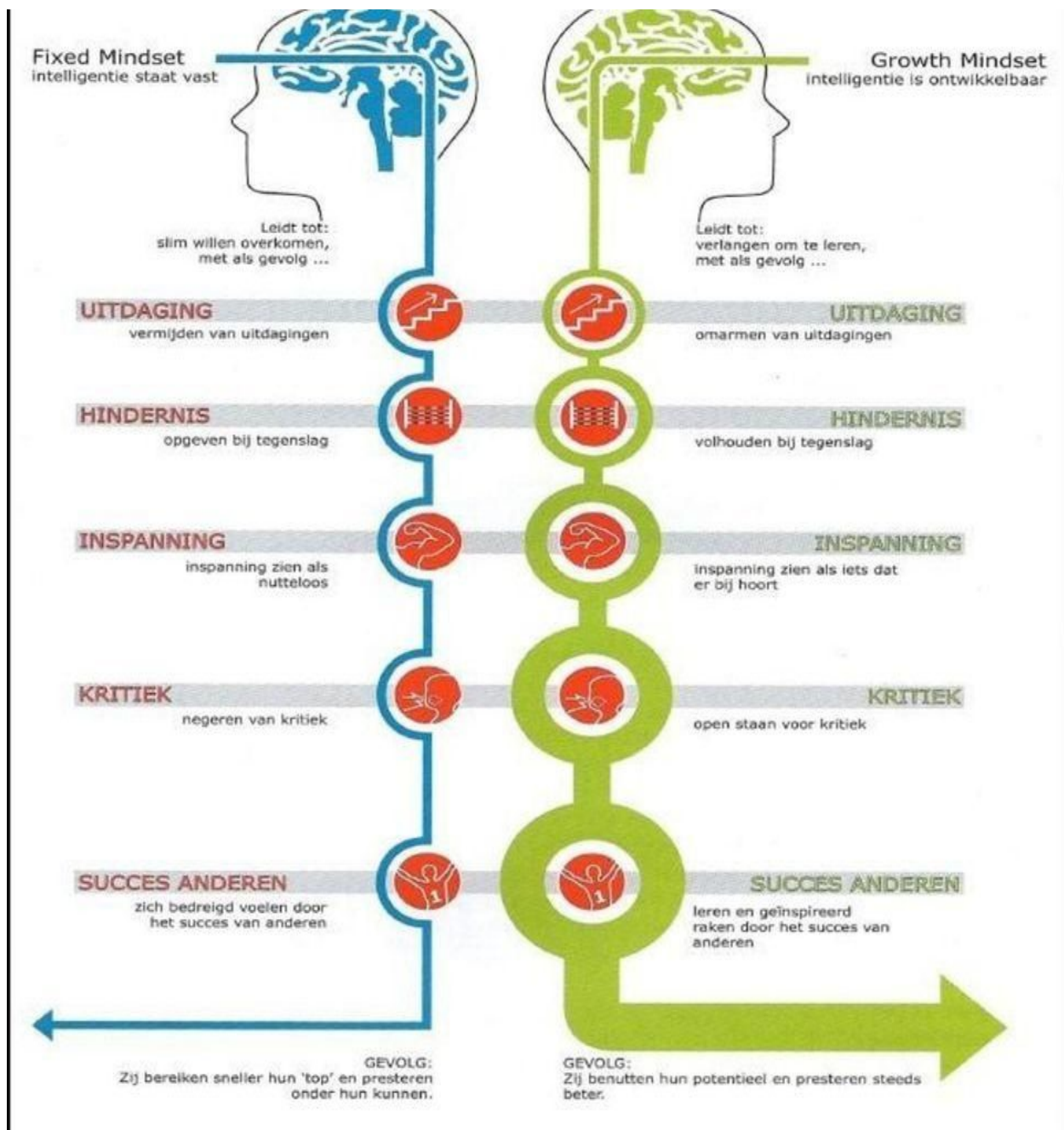
bijlage 1

fasen groepsvorming algemeen gedurende het hele jaar

forming Bij nieuwe groepen is deze fase beter	storming De groepsleden weten wat ze van anderen kunnen verwachten. Er	norming informele leiders proberen hun invloed te laten gelden. Kan zich uiten in	performing periode wanneer de groep stabiel is en hopelijk	termination De groep richt zich op het afscheid. Terugkijken
---	--	---	--	--

<p>waarneembaar dan bij bestaande groepen. Bij bestaande groepen vragen kinderen zich af of er wat veranderd is. Kinderen zijn bezig met zichzelf en kijken de kat uit de boom.</p> <p><u>leerkrachthandelen</u>: Stevig gedrag laten zien, bij de deur staan, hand geven, kinderen aan kijken. Goed signaleren welke kinderen weggijken (heeft een betekenis) kinderen ruimte geven om kennis met elkaar te maken. lessen vreedzame school: wij horen bij elkaar</p>	<p>ontstaan botsingen onenigheid. informele leiders laten zich gelden.</p> <p><u>leerkrachthandelen</u>: kinderen ruimte geven om hun mening te geven. Kinderen leren hoe ze conflicten op moeten lossen. Veel groepsactiviteiten waarbij kinderen samen opdrachten moeten uitvoeren.</p> <p>lessen vreedzame school:: afspraken maken met elkaar hoe je wil in de klas taakjes verdelen, met de groep</p>	<p>grote mond en negeren van de regels. Als de groep in deze fase blijft hangen ontstaan er verschillende groepjes die het hele jaar in conflict zijn met elkaar.</p> <p><u>leerkrachthandelen</u>:: Zorg ervoor dat de informele leiders zich conformeren aan jouw regels</p> <p>herkennen informele leiders sociogram</p> <p>doorbreken groeps cultuur: groepsopdrachten richten op overeenkomsten b.v. in eigenschappen of onderwerpen.</p>	<p>lekker aan het werk gaat Als de samenstelling van de groep verandert kunnen de voorgaande fases weer (kort) ingaan. Dat geldt ook als de leerkracht wisselt.</p> <p><u>leerkrachthandelen</u>: als de groep lekker loopt kun je aandacht besteden aan de kinderen met speciale onderwijsbehoefte op gebied van gedrag en cognitie.</p>	<p>vooruitkijken. In groep 8 is dit proces vaak heftig. Kinderen houden zich niet aan regels die voorheen normaal waren. Ze mopperen over van alles en nog wat.</p> <p><u>leerkrachthandelen</u>: herinneren aan regels. Kinderen ruimte geven voor uiten van gevoelens. Gezamenlijke activiteiten. Praten over het afscheid en toekomst.</p>
--	--	--	--	---

bijlage 2 bij veiligheidsprotocol 2017-2017 : Werken vanuit een growth mindset

bijlage 3 bij veiligheidsprotocol Jules Verne 2017-2018 Visie op veiligheid

Visie op veiligheid

OBS Jules Verne is een school waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van

een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Dit is gestoeld op de uitgangspunten van De Vreedzame School en in samenspraak met de ouders.

In een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat.

Waarom sociale veiligheid:

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor veiligheid gaat dus over meer dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken.

Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school.

Ook voor medewerkers geldt dat zij hun werk pas goed kunnen doen als ze zich veilig voelen, zich kwetsbaar op kunnen stellen en zich gezien en gehoord voelen. Ook zij moeten fouten kunnen maken en aangesproken worden op verantwoordelijkheden.

Naast sociale veiligheid is er op de Jules Verne ook veel aandacht voor de fysieke veiligheid. Dit blijkt onder andere uit de risico-inventarisatie van 10 februari 2016.

Nanko Wierenga.
september 2016